WAT IS EEN BELEIDSPLAN RUIMTE?

Een Beleidsplan Ruimte is een toekomstplan voor de ruimte in Wuustwezel dat zowel richting geeft aan het beleid als acties beschrijft die Wuustwezel in de toekomst zal opzetten.

Het Beleidsplan zal bestaan uit een **strategische visie**, die de belangrijke uitgangspunten voor de toekomst voor de ruimte van Wuustwezel omvat, en twee **beleidskaders**, die deze principes vertalen naar duidelijke plannen voor de komende jaren. Aan deze beleidskaders koppelen we vervolgens een gericht **actieprogramma**. Dit stelt ons in staat om het beleid concreet vorm te geven op het terrein.

Samen met het Beleidsplan Ruimte wordt ook een **strategisch plan-milieueffectenrapport** (plan-MER) opgemaakt. Dit plan-MER brengt de potentiële milieueffecten van het Beleidsplan in kaart en geeft aan hoe de positieve effecten versterkt en de negatieve effecten vermeden of verminderd kunnen worden. Beide documenten komen in onderlinge wisselwerking tot stand.

Conceptnota als belangrijke eerste stap

De conceptnota vormt de **eerste formele stap** voor het Beleidsplan en bundelt onze ambitie, doelstellingen, uitdagingen en visie tot één helder duidelijk en sterk ruimtelijk verhaal. Het gaat om een eerste stap in het proces naar een uitgewerkt Beleidsplan.

De conceptnota formuleert **een heldere ambitie voor de ruimtelijke ontwikkeling van Wuustwezel**, gekoppeld aan enkele duidelijke doelstellingen. We vertrekken daarbij vanuit de belangrijkste uitdagingen voor de ruimte in Wuustwezel.

Die bieden ons inzicht in de voornaamste opgaves die zich in Wuustwezel stellen. Vanuit die uitdagingen bouwen we in de conceptnota een strategische visie op die de krijtlijnen uitzet voor de ruimtelijke ontwikkeling van Wuustwezel.

De conceptnota zet zo onze visie op het ruimtelijk beleid van Wuustwezel op op scherp. Ze vormt de basis voor de volgende stappen in het proces van het Beleidsplan: de uitwerking van ruimtelijke beleidskaders en de bijhorende actieprogramma's.

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten

WAAROM MAKEN WE EEN BELEIDSPLAN?

We moeten ons voorbereiden op de uitdagingen van morgen. Met een beleidsplan werkt Wuustwezel aan een ambitieuze toekomstvisie op lange termijn.

Hoe zorgen we dat Wuustwezel over twintig jaar nog Wuustwezel is?

Die vraag vormt het vertrekpunt van deze conceptnota. Want ruimte gaat niet alleen over bouwen, wonen of mobiliteit. Ruimte gaat over hoe we samenleven. Over de dorpen waarin we ons thuis voelen, de open ruimte die we koesteren, de landbouw die mee ons landschap vormgeeft, de ondernemingen die kansen creëren en de plekken waar mensen elkaar ontmoeten.

Wuustwezel heeft veel troeven. We wonen in een groene gemeente met een sterk verenigingsleven, betrokken inwoners en een uitgesproken dorps karakter. Dat willen we behouden. Tegelijk zien we dat de uitdagingen groot zijn. Onze bevolking groeit en vergrijst, de druk op de ruimte neemt toe en ook klimaat, mobiliteit en economie vragen nieuwe antwoorden. Juist daarom is het belangrijk vandaag na te denken over de keuzes die we morgen zullen maken.

Met het Beleidsplan Ruimte willen we een duidelijke koers uitzetten voor de toekomst. Niet door alles vast te leggen, maar door samen te bepalen wat echt belangrijk is voor Wuustwezel. Welke kwaliteiten willen we bewaren? Waar zien we kansen? En hoe zorgen we ervoor dat ook toekomstige generaties hier kunnen wonen, werken, ondernemen en genieten van wat onze gemeente zo uniek maakt?

Waarom een nieuwe visie voor het ruimtelijk beleid?

Om te bepalen welke ruimtelijke ontwikkelingen wenselijk zijn op haar grondgebied moet Wuustwezel terugvallen op haar Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) uit 2006. Dit plan beschreef de gewenste ruimtelijke structuur voor Wuustwezel en koppelde hier verschillende bindende afspraken aan. Het plan is ondertussen 20 jaar oud en dringend aan vervanging toe. Zo zijn de ruimtelijke uitdagingen sterk veranderd ten opzichte van toen: onze bevolking groeit en vergrijst en heeft behoefte aan andere woningen, het klimaat zet de leefbaarheid van onze kernen onder druk, de landbouwsector is in verandering, ...

Het huidige GRS biedt onvoldoende houvast om die uitdagingen aan te pakken. Het is dus dringend tijd voor een nieuw plan zodat Wuustwezel een duidelijke leidraad heeft voor het ruimtelijk beleid van de komende 20 jaar. Wuustwezel wil de regie van haar ruimtelijke toekomst in handen nemen en daarvoor zijn een duidelijke visie en de juiste combinatie van instrumenten nodig.

Het Beleidsplan Ruimte bevat de toekomstvisie voor onze gemeente. Centraal staat de vraag:

Hoe zorgen we dat er in de toekomst ruimte blijft om te leven in Wuustwezel?

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten

WAT ZIJN DE UITDAGINGEN?

Wuustwezel staat voor een reeks uitdagingen die een grote impact hebben op de leefkwaliteit en het ruimtegebruik. We bundelen de belangrijkste uitdagingen in zes thema's waar we met het Beleidsplan Ruimte een antwoord op willen formuleren.

Uitdaging 1

De bevolking groeit en vergrijst

De laatste jaren is de bevolkingssamenstelling sterk veranderd in Wuustwezel. In de jaren '90 bestond de bevolking grotendeels uit gezinnen en waren koppels of alleenstaanden in de minderheid. In 2026 wonen er ca 9.200 huishoudens in Wuustwezel. De meerderheid van die gezinnen zijn alleenstaanden of koppels zonder (inwonende) kinderen. Deze verandering hangt samen met een vergrijzing van de bevolking. Ondertussen is 22% van de bevolking van Wuustwezel ouder dan 65 jaar.

Uitdaging 2

Kwaliteiten van een landelijk dorp onder druk - rust, natuur, dorpelijkheid

Wuustwezel is een aantrekkelijke, landelijke gemeente met diverse troeven. De dorpskernen bevatten nog heel veel eigenheid en karakteristieke gebouwen en plekken. Het is er rustig wonen in kleine, dorpse kernen die omgeven worden door open landschappen, bossen en sterke groenstructuren. Er heerst nog een dorps gevoel in de kernen en er wonen hechte gemeenschappen.

Onze gemeente heeft daarom nood aan een kader of instrumenten om aan te geven welke verdichting gewenst is. We willen in het beleidsplan keuzes maken over de plekken waar we groei willen toelaten en hoe die groei er moet uitzien: welke schaal van projecten past in Wuustwezel, welke beeldkwaliteiten en hoe worden er slimme oplossingen voorzien voor mobiliteit, groen en water in de kern.

WAT ZIJN DE UITDAGINGEN?

Wuustwezel staat voor een reeks uitdagingen die een grote impact hebben op de leefkwaliteit en het ruimtegebruik. We bundelen de belangrijkste uitdagingen in zes thema's waar we met het Beleidsplan Ruimte een antwoord op willen formuleren.

Uitdaging 3

Natuurlijk systeem herstellen

Mede door klimaatverandering, verstedelijking en agro-industriële ontwikkelingen wordt het natuurlijk systeem ook in Wuustwezel op de proef gesteld. Ons landschap, onze landbouw en onze natuur staan vandaag steeds meer onder druk. Onze open ruimte raakt versnipperd en wordt intensief gebruikt. Ook te veel stikstof en voedingsstoffen, verdroging en het verdwijnen van geschikte leefgebieden voor vele soorten hebben een negatieve invloed. Biodiversiteit is niet alleen van ecologisch belang: ze draagt ook bij aan een gezond leefmilieu, waterbuffering, bestuiving, klimaatadaptatie, landschappelijke kwaliteit en op termijn ook aan economische veerkracht.

Het natuurlijk systeem herstellen, wil dus zeggen dat we dit in Wuustwezel moeten doen in duurzame relatie tot landbouw.

Uitdaging 4

Klimaatadaptatie – water, droogte en hitte

De effecten van klimaatverandering worden ook in Wuustwezel steeds zichtbaarder. Langdurige droogteperiodes en hittestress, of hevige neerslag en wateroverlast zullen zich in de toekomst vaker en intenser voordoen. De zomer van 2026 gaf ons op vlak van hitte en droogte alvast een duidelijk signaal. Deze evoluties hebben een directe impact op inwoners, landbouwbedrijven, natuurgebieden, infrastructuur en de kwaliteit van de leefomgeving. Het Beleidsplan Ruimte zal daarom in haar ruimtelijk ambities en maatregelen ook inzetten op klimaatadaptatie. We willen investeren in het vermogen van de gemeente om ons aan te passen aan veranderende klimaatomstandigheden en om schokken op te vangen.

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten

WAT ZIJN DE UITDAGINGEN?

Wuustwezel staat voor een reeks uitdagingen die een grote impact hebben op de leefkwaliteit en het ruimtegebruik. We bundelen de belangrijkste uitdagingen in zes thema's waar we met het Beleidsplan Ruimte een antwoord op willen formuleren.

Uitdaging 5

Landbouw in verandering

De landbouw staat vandaag voor ingrijpende transformaties. De klassieke bedrijfsvormen komen onder druk te staan door schaalvergroting, een stijgende gemiddelde leeftijd van bedrijfsleiders, opvolgingsproblemen en een toenemende afhankelijkheid van externe arbeid, waaronder buitenlandse seizoensarbeiders.

In een gemeente met een uitgesproken landbouwroeping is het daarom noodzakelijk dat het Beleidsplan Ruimte duidelijkheid biedt over waar landbouw zich kan ontwikkelen, waar versterking wenselijk is en op welke manier een toekomstgerichte bedrijfsvoering ruimtelijk mogelijk blijft. We erkennen ten volle de belangrijke rol die landbouwers spelen: als ondernemer en voedselproducent, als landschaps-, water-, natuur-, bodembeheerder, en als sociaal werkgever en verbinder.

Uitdaging 6

Economische uitdagingen

In Wuustwezel staat het lokale handels- en voorzieningenaanbod onder druk. Net als in veel Vlaamse dorpen verschuift het aanbod steeds meer naar grotere centra, waardoor kleine buurtvoorzieningen en lokale handelszaken het moeilijker krijgen om te overleven. Dat leidt tot leegstand, minder nabijheid van dagelijkse voorzieningen en een afname van de levendigheid in de dorpskernen. Toch zien we dat ondanks het landelijke karakter nog een relatief groot aanbod overeind blijft, vooral in Wuustwezel zelf en in mindere mate in Loenhout en Gooreind. Bovendien wordt er voor dagdagelijkse producten nog wel lokaal gewinkeld: supermarkten nemen de plaats in van de klassieke buurtwinkels. Bij de inwoners wordt vooral het krimpend aanbod aan horeca als negatieve tendens ervaren die ze graag gekeerd zien.

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten

WAT ZIJN DE AMBITIES?

Met het Beleidsplan Ruimte willen we een duidelijke koers uitzetten voor de toekomst. Niet door alles vast te leggen, maar door samen te bepalen wat echt belangrijk is voor Wuustwezel. In de conceptnota formuleren we onze ambities als toekomstbestendig antwoord op de uitdagingen

Ambitie 1

Open ruimte in een duurzame toekomst geven

In het Beleidsplan Ruimte wil Wuustwezel expliciet inzetten op een toekomstgerichte omgang met de open ruimte, waarbij landbouw haar prominente plaats behoudt. In de open ruimte komen veel opgaves samen en dit vraagt om een integrale en toekomstgerichte visie op ons landschap, de bodem, de waterhuishouding, ... in onze gemeente. De landbouwtransitie, klimaatverandering, biodiversiteitscrisis maken dat we niet zomaar gewoon verder kunnen doen zoals de voorbije decennia. Om sterker uit deze uitdagende tijd te komen, zullen we nieuwe manieren verkennen van hoe we die open ruimte robuuster kunnen gaan inrichten, exploiteren en beheren.

De inwoners van Wuustwezel beschouwen het groen, de rust en het open landschap als een grote kwaliteit van hun gemeente.

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten

WAT ZIJN DE AMBITIES?

Ambitie 2

Dorps verdichten

We kiezen voor een verdichtingsverhaal, waarbij aandacht voor het dorpse karakter en de leefkwaliteit centraal staan. Verdichten betekent dat we onze ruimte efficiënter gaan gebruiken. Waar mogelijk vermijden we de inname van bijkomende ruimte buiten de kernen. Zo beschermen we het open en groene karakter van Wuustwezel als gemeente. We kiezen voor verdichting om de ruimte tussen de kernen open en groen te kunnen houden.

Essentieel is hier dat de verdichting op een dorpse manier gebeurt. Dorps verdichten houdt in dat projecten architecturaal passen in de eigenheid van elke kern. De schaal is op maat van het dorp en de materialen en vormgeving passen in het straatbeeld. De kernen van Wuustwezel hebben elk een eigen identiteit en nieuwe projecten moeten die unieke identiteit beschermen en versterken.

WAT ZIJN DE AMBITIES?

Ambitie 3

Nabijheid van voorzieningen en jobs

Het Beleidsplan Ruimte wil de leefbaarheid van de deelkernen ondersteunen door handel en voorzieningen zoveel mogelijk te concentreren in de kern, leegstand tegen te gaan en nieuwe ontwikkelingen af te stemmen op de draagkracht van elke deelkern. Zo kan Wuustwezel inzetten op vitale dorpen met voldoende nabijheid, zonder te verzanden in versnippering of een verder verlies aan lokaal aanbod.

Die nabijheid van voorzieningen en jobs moeten hand in hand gaan met een duurzame bereikbaarheid en toegankelijkheid. In onze landelijke gemeente neemt de auto een belangrijke rol in, maar we willen toch zoveel mogelijk inzetten op actieve mobiliteit. Groene publieke ruimte en verkeersveilige en kwalitatieve verbindingen in en tussen kernen zijn hiervoor belangrijk. We willen ook vermijden dat vrachtverkeer (doorrijdend en bestemmingsverkeer) de verblijfskwaliteit aantast. Wuustwezel zet in op een duurzaam en evenwichtig mobiliteits- en parkeerbeleid dat de bereikbaarheid van de verschillende diensten, voorzieningen en handelsfuncties waarborgt, zonder de kwaliteit van de publieke ruimte en de eigenheid van de dorpskernen aan te tasten.

WAT ZIJN DE AMBITIES?

Ambitie 4

Ruimte voor zorg en beleving

Wuustwezel is trots op het officiële label van kindvriendelijke gemeente. Vanuit het motto “Ruimte om te leven” geven we de jeugd fysiek en mentaal de ruimte om te bewegen, zichzelf te zijn, te participeren en te spreken. Die lijn willen we doortrekken zonder andere leeftijdsgroepen te verwaarlozen. Met een steeds vergrijzende bevolking is het “8-80-principe” ook iets dat ons inspireert: een openbare ruimte of straat moet veilig en comfortabel zijn voor zowel een 8-jarig kind als een 80-jarige oudere. Als onze gemeente toegankelijk, veilig en bereikbaar is voor deze doelgroepen dan is deze omgeving goed ingericht voor iedereen. Wuustwezel investeert in het aanbod sport, ontspanning en beleving.

We vinden het immers belangrijk te investeren in gezondheid van onze inwoners. Een actieve levensstijl, voor jong en oud, hoort daarbij en het versterkt een bloeiend gemeenschapsleven.

Wuustwezel beschikt over sterke recreatieve en toeristische troeven die mee de identiteit en aantrekkingskracht van de gemeente bepalen. We willen deze kwaliteiten verder versterken en beter met elkaar verbinden, met respect voor de draagkracht van het landschap en de open ruimte. Zo wil Wuustwezel recreatie en toerisme uitbouwen als hefboom voor de lokale economie, horeca en de leefbaarheid, zonder de natuur-, landschaps- en erfgoedwaarden die de gemeente uniek maken aan te tasten.

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten

WELKE BELEIDSKADERS MAKEN WE OP?

Hoe vertalen we de ambities en doelstellingen naar meer specifieke ruimtelijke strategieën? Welke acties zijn nodig om die keuzes ook effectief te realiseren? Deze en nog meer vragen beantwoorden we in twee gebiedsgerichte beleidskaders. De bedoeling is om deze in de volgende stappen van ons proces verder uit te werken.

Beleidskader 1

Veerkrachtig land(bouw)schap

Het vrijwaren van open ruimte en een kwalitatieve inrichting is cruciaal voor landbouw, natuur en het ‘goed gevoel’ van de dorpsbewoners. Speciale aandacht gaat ook uit naar klimaatadaptatie en het ondersteunen van transities in de landbouw (vrijkomende landbouwzetels en zonevreemdheid, stikstof, droogte, ...) en het behoud van het open landschap tussen onze kernen.

Beleidskader 2

Dorpse kernversterking

De vijf kernen van Wuustwezel moeten zich op maat verder kunnen ontplooien (wonen, voorzieningen, economie) en dat vraagt om een strategie van verdichten op een dorpse manier. Gekoppeld aan een duidelijke visie zullen we duidelijke richtlijnen geven voor vergunningen. Daarbij geven we bijzondere aandacht aan maatvoering, toegankelijke groene publieke ruimtes en betaalbaar wonen voor zowel jong als oud.

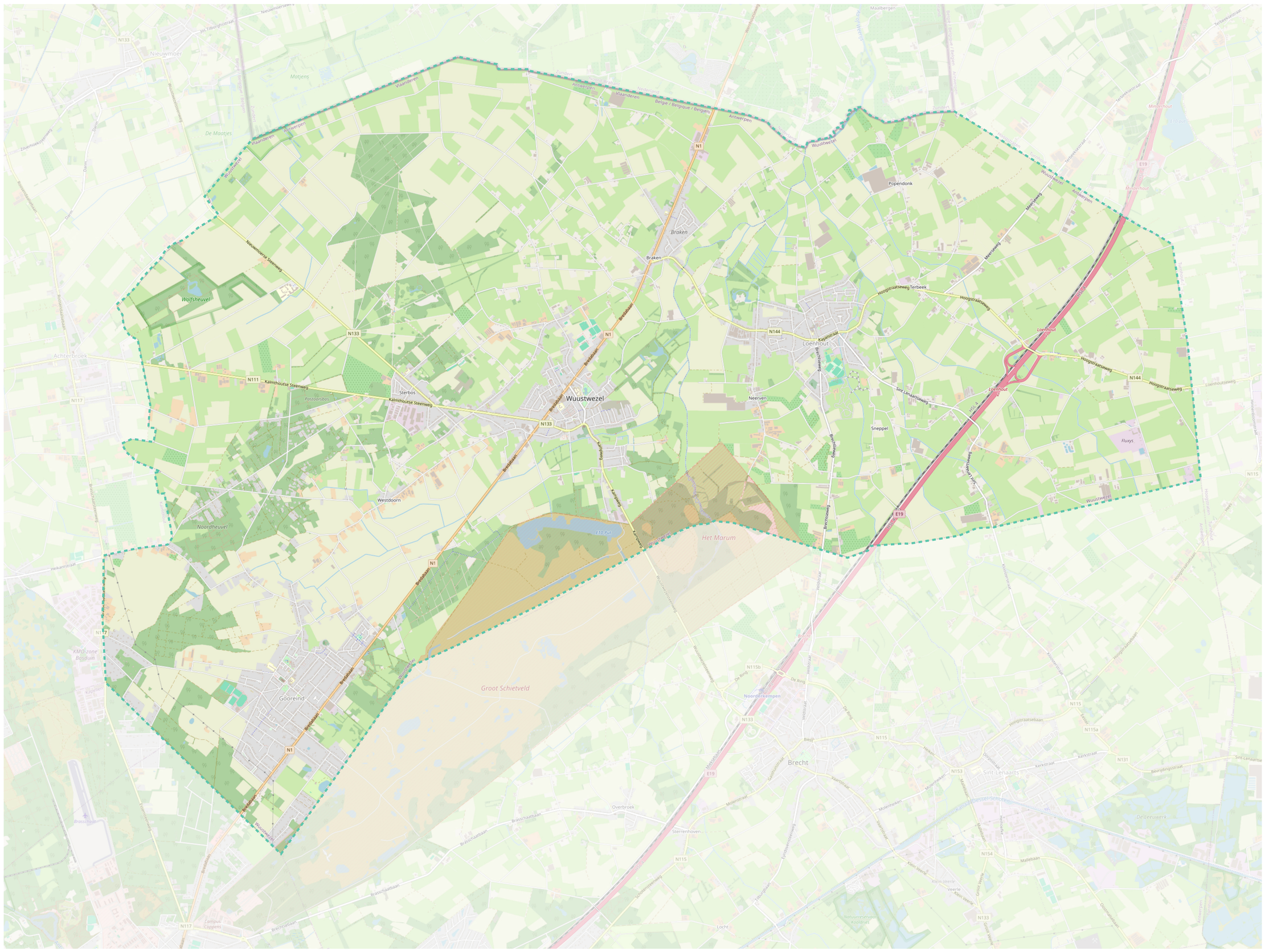
WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten

WAT WIL JIJ IN HET BELEIDSPLAN?

We willen graag weten wat jij belangrijk vindt voor Wuustwezel. Markeer jouw ideeën of bemerkingen op de kaart of schrijf ze hieronder neer. Samen bouwen we aan een toekomst waarin iedereen zich thuis voelt!

Denk mee over de toekomst van Wuustwezel!

We nodigen elke inwoner, ondernemer, vereniging of school uit om een inkijk te krijgen op de verdere ruimtelijke ontwikkeling van Wuustwezel In deze fase is voor de eerste maal inspraak mogelijk. Van 15 oktober tot en met 30 december 2026 kan je jouw vragen, suggesties, opmerkingen en aanvullingen over de conceptnota indienen:

- via mail naar omgeving@wuustwezel.be
- bezorgen op het gemeentehuis bij de Dienst Omgeving

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AlDarchitecten

JULLIE STEM TELT!

Meer dan 1200 inwoners dachten de voorbije maanden mee na over de toekomst van Wuustwezel. Wat moet absoluut behouden blijven? Waar is nog ruimte voor verbetering? En hoe zorgen we ervoor dat ook toekomstige generaties hier graag wonen? De resultaten van de bevraging vormen een belangrijke bouwsteen voor het Beleidsplan Ruimte.

Bevraging van de inwoners

Een Ruimtelijk Beleidsplan maak je natuurlijk niet alleen achter een bureau. Daarom koos het lokaal bestuur om eerst de inwoners te bevragen, nog voor de eerste visie werd uitgewerkt. Via de inspraakboxen vulden 593 inwoners op drie locaties de vragenlijst in. Daarnaast deelden 649 inwoners hun ideeën via Wuustwezel Wenst, waar ook open vragen aan bod kwamen. Zo kregen we een duidelijk beeld van wat inwoners belangrijk vinden rond wonen, voorzieningen, mobiliteit, natuur en open ruimte.

Die inzichten worden meegenomen bij de verdere uitwerking van het Beleidsplan Ruimte, zodat het plan zo goed mogelijk aansluit bij de noden en verwachtingen van de Wuustwezelnaars.

Hoe fijn is het leven in Wuustwezel?

"Het gezellige dorpse karakter, en de nabijheid tot mijn familie en vrienden."

"Het zou rust en stilte met open ruimte met akkers, weilanden, natuur en bos moeten zijn. Maar alles wordt volgebouwd zodat we dat kwijt zijn."

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten

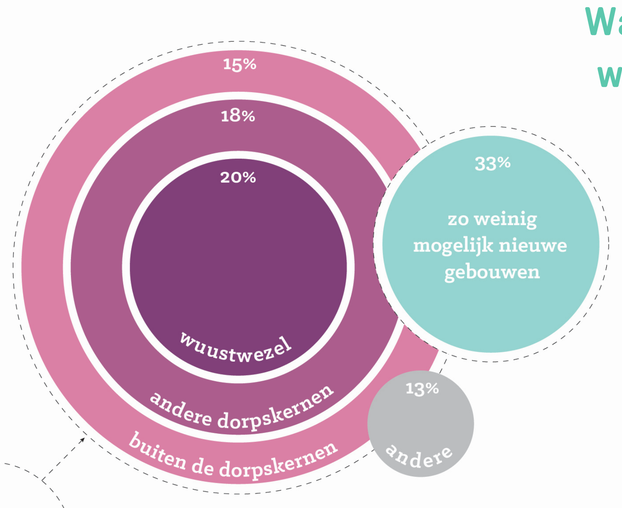
JULLIE STEM TELT!

Wat vertellen de resultaten?

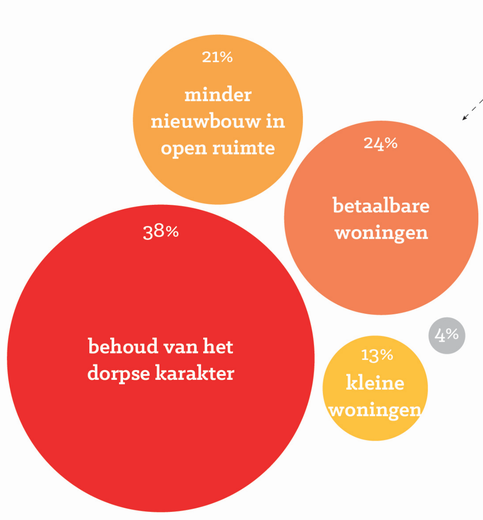
De grote respons op de bevraging toont aan dat heel wat inwoners graag meedenken over de toekomst van Wuustwezel. Een eerste vaststelling uit de resultaten is dat inwoners zicht goed voelen in Wuustwezel. Bijna acht op tien deelnemers geven aan dat ze het (heel) fijn vinden om hier te wonen. Vooral het dorpse karakter, de waardevolle open ruimte en de nabijheid van familie en vrienden worden daarbij vaak genoemd. Ook het rijke verenigingsleven en de vele mogelijkheden om te sporten en te ontspannen blijken belangrijke troeven.

Wat inwoners vandaag zo waarderen, willen ze ook in de toekomst behouden, zoals het landelijk karakter. Ook de open ruimte, natuur en bossen worden als een grote troef gezien. Veel deelnemers vragen bovendien om zorgvuldig om te springen met bijkomende woonontwikkelingen, zodat Wuustwezel zijn eigen identiteit niet verliest. Toch beseffen inwoners ook dat de gemeente blijft groeien en er bijkomende woningen nodig zullen zijn. De uitdaging ligt volgens velen in het vinden van een goede verhouding tussen betaalbaar wonen en het behoud van open ruimte.

Waar willen jullie dat nieuwe woningen gebouwd worden?

Waar moet Wuustwezel op inzetten rond woonbeleid?

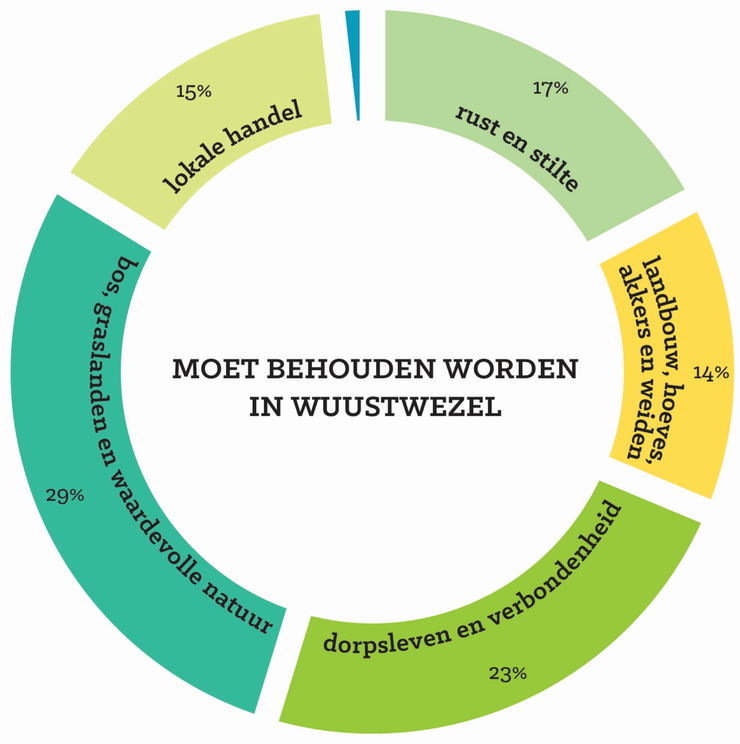

"Er staan genoeg woningen te koop. Maar veel te duur. Hoe kunnen onze kinderen ooit nog een huis kopen?"

"De dorpsgevoel behouden en de appartementen stoppen. Het is zo spijtig dat wij van een boeren dorp naar een stadsgevoel moeten gaan door al die appartementen."

"Bouw de dorpskernen niet vol maar behoud ook het groen in deze kernen."

Wat vinden jullie dat zeker behouden of versterkt moet worden?

"Bos en natuur moet blijven. Lokale winkels en het dorpsleven moeten opgewaardeerd worden!."

"Zowel de landbouw als de lokale ondernemer zijn belangrijk."

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AlDarchitecten

JULLIE STEM TELT!

Kansen voor de toekomst

De bevraging bracht ook in kaart waar inwoners nog kansen zien. Levendige dorpskernen met voldoende winkels, horeca en andere voorzieningen worden genoemd. Daarnaast vragen veel inwoners aandacht voor verkeersveiligheid, comfortabele fiets- en wandelverbindingen en een beter openbaar vervoer. Ook energie en duurzaamheid verdienen volgens heel wat deelnemers een plaats in het toekomstig beleid.

Hoewel de prioriteiten in de drie grootste dorpskernen grotendeels overeenkomen, zijn er enkele nuanceverschillen. Zo hechten inwoners van Loenhout iets meer waarde aan landbouw en het dorpse leven, terwijl inwoners van Gooreind vaker het belang van rust en natuur benadrukken.

Waarop moet ingezet worden op vlak van mobiliteit?

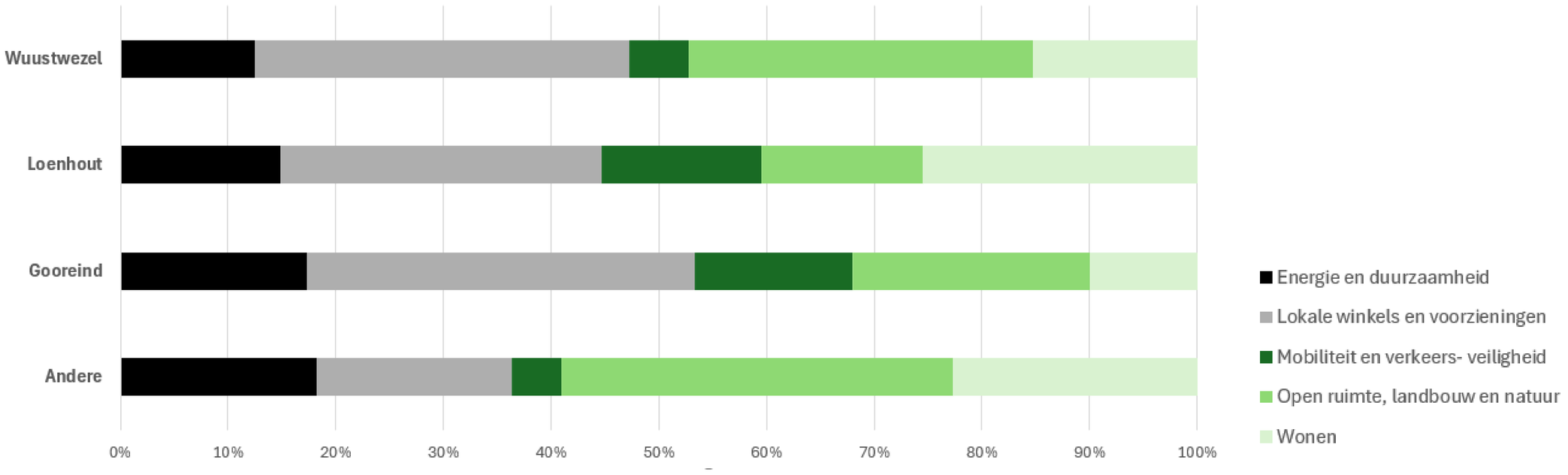

"Veilige fietsstraten waar je veilig met genoeg plek in twee richtingen kan fietsen."

"Geen openbaar vervoer meer door de dorpskern aan Gooreind, de straten zijn hier niet voor gemaakt, ze zijn te smal voor bussen."

"Rolstoelgebruikers, mama's met buggy en personen met een rollator ondervinden nog teveel hindernissen."

Wat vind jij het belangrijkste thema om meer op in te zetten de komende tijd?

WUUSTWEZEL
Ruimte om te leven

SWECO

AIDarchitecten